

EU-landbruket står for en tredjedel av norsk matforsyning: - Viser hvor viktig EU er

2024-02-05 01:00

EU bidrar omtrent like mye til norsk matforsyning som vårt eget landbruk. Høyre mener EU er en «ekstremt viktig» del av landets matberedskap.

Nationen fortalte nylig at landets selvforsyningsgrad har slitt med å nå mer enn 50 prosent de siste 70 årene. Det betyr at om lag halvparten av maten som spises her til lands, også blir produsert her.

Nå er selvforsyningsgraden helt nede i 39 prosent, når man inkluderer faktumet at dyrene våre også i betydelig grad er avhengig av importert fôr.

Med andre ord er 61 prosent av maten vår importert.

EU står for den største andelen av mat-import, i 2022 kom 55 prosent av maten vi importerte fra EU-land, i årene før har andelen vært på over 60 prosent av importen.

Det betyr at om lag en tredjedel av kostholdet vårt består av jordbruksvarer produsert i unionen, det er bare litt mindre enn vi klarer å produsere selv, med 39 prosent.

Våre viktigste handelspartnere er våre naboland, Sverige og Danmark, som topper lista over land vi importerer fra. 7 av de 10 landene vi importerer mest fra er EU-medlemsland.

- En ekstremt viktig del av matberedskapen

Høyreslandbrukspolitiske talsperson Lene Westgaard-Halle har vært kritisk til norsk landbrukspolitikk etter at året ble startet med mangel på melk, egg og poteter. Hun mente landbruksministeren fra EU-kritiske Senterpartiet ble reddet av nettopp EU.

- EØS-avtalen redder regjeringen, sa hun til VG.

Westgaard-Halle mener EU er en viktig del av landets

matberedskap.

- De er en ekstremt viktig del av matberedskapen. Selv om det meste av mat og landbruk ikke er en del av den frie flyten av varer, så er de den viktigste leverandøren til Norge. Vi hadde ikke hatt det vi trengte av mat uten EU, sier Høyre-politikeren til Nationen.

Samarbeid med EU, og ikke minst våre nordiske naboer om mat og beredskap, kan være et viktig strategisk grep, mener Westgaard-Halle.

- Jeg mener at vi i større grad bør se på matberedskap mer helhetlig. Under koronapandemien så vi at vi under en krisesituasjon med stengte grenser, klarte å opprettholde matleveransene fordi vi har gode relasjoner.

Westgaard-Halle synes også det er rart å være negativ handel, med tanke på at Norges rikdom i stor grad har kommet fra eksport.

- Det er nettopp fordi vi handler så mye med EU, som gjør at når markedsregulator og systemet i Norge svikter, blir vi redda av importert melkepulver fra Tyskland. Det viser hvor viktig EU er. Vi er et bittelite land, vi kommer aldri til å bli 100 prosent selvforsynte. Vi har alltid vært og kommer alltid til å være avhengig av handel. Det er nesten litt dobbeltmoralisk når vi sier at vi ikke skal importere noe, mens vi eksporterer fisk og olje til hele verden.

Ser mot øst

Sverige og Finland inn i Nato kan være et taktskifte for tettere samarbeid.

- Jeg tror det blir lettere å se på den generelle beredskapen sammen. Vi har aldri vært i samme forsvarsallianse som våre naboland, derfor vil det være naturlig å se på beredskap sammen.

Westgaard-Halle mener derimot det kan være potensielt farlig å se seg blind på selvforsyningsgrad som eneste verktøy for å måle matberedskapen. Hun mener for eksempel at mangel på deler til maskiner i landbruket, kan være en like stor trussel for matproduksjonen.

- Vi har ingen god målemetode om hvor rusta vi er i en krisesituasjon. Vi må egentlig ha en bred gjennomgang av hvor det er svakheter i matberedskapen vår er.

- Høyres partileder sa at vi kanskje må klare oss uten «sukkertøy og smågodt en periode», mener du den lave selvforsyningen er like uproblematisk?

- Nei. Men jeg mener vi må finne en felles måte å måle på. Vi har ikke hatt en skikkelig gjennomgang hvor det virkelig kan svikte i en krisesituasjon. Jeg tror, noe som også er Ernas poeng, at det er mye mer avansert enn bare hvor mange kalorier vi kan produsere.

Image info:

Tyskland er et av landene som bidrar til matforsyningen i Norge.

Graf til papir.

Til tross for høy produksjon i mange EU-land sliter bøndene med å få endene til å møtes.

Lene Westgaard-Halle (H) mener gode relasjoner til EU bidrar til å sikre norsk matforsyning.

Optional[© Nationen - Login]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke viderefremmes utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.